

ΕΦΕΣΕΔΕΟ

Yá pò kú láe bee guuo

Lua zína Pòlu wélegea gèn àaõde guu à kè Efese wè àaõe (Zin 19.1-20.1). Pòlu dea dakpeuna ù guu ò à láe bee kèu Efesedeone (3.1, 4.1) Yá pò àle dané de yá pò Lua a zekàlené ké aao tci gòpii ùe, ké a pòpii kãaa an mide Kilisie, pò pò kú musu ní tòleo pii (1.10).

Láe bee daalekii (1.3-3.21) yá pò Lua kèwèe Yesu Kilisi sabai bòlekè, ò à ledou pò wá ví naa Kilisiwa yá bòlekè, à mè Lua Yuda Yesudeo ní buipàle Yesudeo kè a gbé ù medoude ù. Bee gbea (4.1-6.20) Pòlu òné aa áiake wàò ku mendoúde ù naa Yesu Kilisiwa Yesu gáli guu, uo guu, zikékio ní Yesusaideo guuo.

Pòlu Yesudeo gõa medou lèe ù ní yá mèn àaõo: Yesudeo de lán mewa mé Kilisi de mepi mi ù, Yesudeo de lán Lua kpéwa mé Kilisi de a édaalegbe ù. Yesudeo de no pò Yesu sè ù. Beewa wá è Yesudeo ledoukea bò Dii kíie, tó wá aà náai ví mé wá naawà.

Gbêke pò Lua kèwèe naa Kilisiwa guu

¹ Mámema Pòlu, Kilisi Yesu zína lá Lua yeiwa, ma láe bee kè Lua gbé pò aale Kilisi Yesu náaike Efesone.*

² Lua wá Mae ní Dii Yesu Kilisio gbêkekeé, aai á gba aafia.

---

* **1:1** Zin 18.19-21, 19.1

3 Wà Lua wá Dii Yesu Kilisi Mae sáaukpa! Wá naa Kilisiwa musu Lua báaa píi dàwágu wá nisínau.

4 Wá naawà guu à wá sé dúniakalea āa, ké wá kua àò adoaè sāasai. Aà yeawázi guu

5 à dāa wá díle a néo ũ ní Yesu Kilisi gbāao, lá àle yá a pœā guuwa,

6 ké à tɔɔ a gbēke gawide pó a kèwēe a Yenzidepi guu yái.

7 Wá naawà guu wa bɔ aà au sabai. A wá tàaeco kèwá† a gbēke zɔɔ

8 pó a kèwēe à kè zài guu. Ono píi ní wεzē píio guu

9 a tò wá a pœā asii dɔ, lá à zèò à ke Kilisi sabaiwa.

10 Tó aà pœāpi kegɔɔ kà, a pópíi kāaa an mide Kilisiε, pó pó kú musu ní tɔɔleo píi.

11 Lua pó ĩ yápii ke lá à zèò a pœā guuwa dāa wá díle lá ále yáwa, à wá sé a pó ũ wá naa Kilisiwa guu,

12 ké wá gbé pó wá wé dɔ Kilisizi káauɔ, wàɔ de aà tɔɔnaɔ ũ.

13 Apio sɔ a síana yāmà, a bao pó a á suabapi sí. A naawà guu Lua a seela kèwá a Nisína pó à a legbè ũ.

14 A de gba pó Lua dāa dàwēe e àò gé a gbéɔ boi ũ, ké aa aà tɔɔ yái.

Pɔlu wabikea Efesedeone

15 Ayāmeto za gɔɔ pó ma á Dii Yesu náaikεa mà ní á yea Lua gbéɔ píizio,

16 mili kámabo ní Lua sáaukpaá á yá musuoo. A yá ĩɔ dɔmagu wabi pó mi ke Luawa guu.

---

† 1:7 Kls 1.14

17 Mi wabike Mae Gawide, wá Dii Yesu Kilisi Luawa, aà á gba òno, i á wé k'ée ní a Nisina gbāao, ké à e à a dō wásawasa.

18 Mi wabikewà aà á nòse w'ée, ké à e zia'ea yá pò à á káwà dō. A gba zōo gawidepi dīle a gb'ēone

19 ní a gbāa zōo bōnsae pò lé z'ike wá gb'ē pò wále a náaikoo guuo. Iko gbāapi z'ikè Kilisi guu

20 gōo pò Lua aà bò gau à aà z'ile musu a oplaai.‡

21 We Kilisi deυ kpalableno ní ikodeo ní gbāadeo ní diiɔla pii ní tó pò w' misileneo pii. § I ke dúnia tiae bee ado no, ní a pò pò a mōde b.

22 Lua tò pōpii mikpàwà,* ò à aà dīle yápii mide ũ Yesudeone.†

23 Aame Kilisi me ũ, aa de Kilisi pò i gupii pa peea ũ.

2

Baa gau g'ea w'eniu

1 A de yāa geō ũ Luae á tàaeo ní á duunao yái.

2 A té dúniae bee tufai, a mis'ile ían gbāadeo k'iae, nisina pò dōaaa luayāmansaiōne ní a tiaopi.

3 Wápii wá de'íwa yāae sō. Wi pò pò wá me yei ní yá pò wá pò gbào ke. Wá ia guu wá de gb'ē pò Lua a pòkūmabōbōmáō ũ lán dāōwa,

4 āma Lua sūuu zōo, a yewázi maamaa.

5 Gōo pò wá deē geō ũ wá tàaeo yái, à wá vú ní Kilisio sānu. A á suabà a gb'ēke guue.*

6 Wá naa Kilisi Yesuwa guu à wá sé à wá zōleaàno musu,

---

‡ 1:20 Sou 110.1 § 1:21 Kls 1.16 * 1:22 Sou 8.7 † 1:22 Kls 1.18 * 2:5 Kls 2.13

⁷ ké à e a gbêke zɔɔ bɔnsae ɔlɔné dúnia pɔ a mɔ guu yāmaa pɔ a kèwɛɛ naa Kilisi Yesu guuwa.

⁸ Lua á suabà a gbêke guu Yesu náai pɔ á kè yáíe. Bee i bɔ á kɛi no, Lua mé á gbá.

⁹ I bɔ á yákea kɛi no, ké gbêe su íanadãdo yáí.

¹⁰ Lua ɔgben wá ũ. Wá naa Kilisi Yesuwa guu à wá ké, ké wàò kú n yāmaa pɔ à dɔaa dɛwɛɛ keao.

Gɔa medou naa Kilisiwa guu

¹¹ A gbé pɔ á de buipále ũ ia guuɔ, tɔzɔnaɔ í meé gyafɔɔdeɔ, āma an tɔzɔa de gbênazina ɔgbe ũe, à laasooke á kua ziwa.

¹² Gɔɔ bee á kú Kilisi kpɛo, á de zɛloɔ ũ Isailiɔne. A baa ku Luabaakuarínɔ n àa legbéanéo guuo. A kú dúnia guu wedɔa zia'eai sai luadɔsai.

¹³ A naa Kilisi Yesuwa guu tia, á gbé pɔ á zà n Luao yāaɔ a sɔaàzi kái n Kilisipi au gbāao.

¹⁴ Aàpi mé wá kua n kɔo na ũ, a tò Yudaɔ n buipáleɔ gɔ medou. Aà me guu à íbele pɔ da n zānguo bíi ũ gbò,

¹⁵ à Mɔizi ikoyā kpàgui n a yādileaɔ, ké à to an pla mpii gɔanɔ medou gbé dafuɔ ũ. Maa à n ké n kɔo na.

¹⁶ A íbele mɛde, à mípla mpii kèna n Luao medoupi guu a gaa líwa musu.

¹⁷ A mò kea na n Luao baokpà á gbé pɔ á zà n Luaoɔne n gbé pɔ káiaànɔɔ b.†

¹⁸ Aà yáí wápii wá sɔa Mae Luazi zé ví n àa Nisina dou gbāao.

¹⁹ Ayāmeto á de nibɔɔ ge bòmɔɔ ũ loo, a gɔ beleɔ ũ n Lua gbéɔ, aà uadeɔ ũ.

---

† 2:17 Isa 57.19

20 A gɔ kpé pɔ Lua lé bo ũ. Zinao ní ãnabio mé a ãdaalea ũ, mé Kilisi Yesu mé ɛpi daalegbe ũ.

21 Naawà guu kpé pɔpii í kɔ'eu, ío gbã Lua kpé ũ naa Diiwa guu.

22 Apio sɔ á naawà guu á de kpépi doboo ũ, ké ào de Lua Nisina kúki ũ.

3

Pɔlu baonakpan ziia

1 Bee yá mé tò ma Pɔlu, má de dakpeuna ũ Kilisi Yesu yá musu á buipáleo yáí.

2 I ma lá Lua a gbɛkekeane zí dàmeé má kè á guuo lé?

3 Lua a asiiyã òlomeé, má kɛé yoo kò.

4 Tó a a kyokè, á fɔ dɔ lá ma wé kè Kilisi asiiyã musu.

5 Lua i yápi o gbèe yãao, ɔ tiasa a òl a zinao ní a ãnabione ní a Nisina gbãao.

6 Yá pɔ ulea yãapin ke: Naa Kilisi Yesuwa guu baona maa yáí buipáleo gò Lua àizeblenao ũ ní Yuda, aa gòño medoude ũ. An baa ku lé pɔ Lua gbè guu.*

7 Ma gɔ baonapi kpana ũ gba pɔ Lua dàmeé aà gbãa lé zike ma guu yáí.

8 Ma gbé pɔ má kpeé Lua gbé guu, Lua gbapi dàmeé, ɔ mále Kilisi ɛfãai pɔ lé vɔ baonakpa buipálene,

9 mále asiiyã pɔ Lua lé yá ní gbépiio boné gupauu. Asiiyãpi ulea Lua pɔ pɔpii kè kí za asinzi,

* 3:6 Kls 1.26-27

10 ké tiasa a to kpalablenao n ikode po ku musuo a onobui dasio e a galideowa.

11 Kilisi Yesu wa Dii sabai o Lua poea po ku goppipi bolei.

12 Wa naawa guu wa soa Luazi ze vi n so dilea aa naaikoa yai.

13 Ayameto ma wabikewa, asu to a po ya taasi po male ke a ya musu yao. A kpelaa ya.

Kilisi yeawazi

14 Ayameto mi kule Mae Lua.

15 Maepi o maeke po ku musu n zileo pii i a olese.

16 Mi wabikewa aa a gba gbaa a nose guu n a Nisina gbao a gawi zo leu,

17 Kilisi e sadaagu a naai po ale ke yai, a zinapelea o zedoa aa yeawazi guu,

18 ke a e Kilisi yeawazi yasa n a gbao n a lesio n a zao waiipa n Lua gbao pii,

19 i aa yeawazi po wa fo wa a le do pio do, Lua kekea pii i peewa.

20 Lua gbao le vio, a fo kewee de la wi a wabike ge wi a laasookela maamaa n gbao po le zike wa guu.

21 Aa tob Yesudeo n Kilisi Yesupio musu we n weo e goppi! Ami.

4

Medouka

1 Ma gbe po ma de dakpeuna o Dii yai, ma wabikewa, a kua ka la Lua a sisi ao dewa.

2 A ko fo ao yekoi ziabusaa n nosenio guu n menao.*

---

* 4:2 Kls 3.12-13

³ A wetã àò ledouĩ pò bò Lua Nisina kíi ví ba pò wá dɔkɔwa ũ.

⁴ Me mendoε, mé Nisínapi mendoε. Màa zia'ea yá pò Lua á káwà mendo ɔ.

⁵ Dii mendoε, mé Lua zé mendoε ní da'ilε mendo.

⁶ Lua mendoε wápíi Mae ũ, ɔme iko ví wá baadewa, ɔ zíkε wá baade píi guu, a kú ní wá baade píio.

⁷ Kilisi gběkekè wá baadeε lá à gbadàwěε léu.

⁸ A yáí a kěa láu wà mè:

Ké à dèdε musu ní a zìzɔɔ,

à gbadà gbéɔne.†

⁹ Àà dεdεa bee mè kpelewa ni? Bee mè à pìla e tɔɔle nɔnau gíε.

¹⁰ Gbé pò pílapi mé gbé pɔ fěε mà luabεa ũ, ké àà gupii pa.

¹¹ Ààpí mé gběεɔ gbà zé àò de zínaɔ ũ, gběεɔ ànabiɔ, gběεɔ baonakpanaɔ, gběεɔ pàsitéεɔ ge yādanεdeɔ,‡

¹² ké Lua gbéɔ e wàɔ ku a zì sɔu guu, Kilisi me i zedɔ,

¹³ e wápíi wàɔ ka Lua Né náai doũ keawa àà d̄sa doũ guu, wí gɔ gbé kàsaɔ ũ Kilisi pò pò pèewà zɔɔ léu.

¹⁴ Màa wáɔ de néfēnεna pò wí ɔnɔ ní kōnio kené wà ní sásãɔ ũ ɔo. Yá dafu daané ì ní sé lán íana ge isɔwa.

¹⁵ Wá siana'oné ní yearzìo, wí gbá yápii musu naa Kilisi pò de mi ũwa.

¹⁶ Naawà guu megu píi ì kɔ'eu aa nakɔwa kíɔ zì sabai, ɔ meguɔ ì zíkε a zéwa, me ɔ gbá, ɔ zedɔ ní yeakɔio.§

Kua zi ní kua dafuo

† 4:8 Sou 68.18   ‡ 4:11 1Kln 12.28   § 4:16 Kls 2.19

17 Ayāmeto mále yā'óé ní Dii tóo, mále á gbaò laai. Asu àò ku lán luadõnsai pó an nòse yāfūna d̄baaanéowao.

18 An làasoo s̄ukù, aa kēa wēni pó Lua ì kpámáwa, ké an wé sia mé an swá gbāa yáí.

19 Aa nòse v̄lo, aa nízia kpà wisaiyāwa, aa d̄óe'íi bui pii kea b̄ii v̄í.

20 Ap̄io s̄õ i Kilisi yādada màao.

21 A aà yá mà, a síana pó a v̄í d̄àda á Yesudeke guu.

22 Wa òé à òkpa á d̄àa zi* pó d̄baaaéi, asa a òòkpa á p̄onideá v̄aiò yáí.

23 A tó á n̄selile, á làasoo i ḡõ dafu,

24 í d̄àa dafu pó Lua k̄ew̄eé ké wà e wàò de láawa† sé, á kua iò adoa kua síande ũ yázedekéa guu.

25 Bee yáí à òkpa m̄afiliyáí, á baade lí síana'o a gbédeee,‡ asa m̄è doũ guon wá ũ.

26 Tó á p̄ò p̄à, ásu duunak̄eo. Asu to íat̄e ḡẽ kp̄eu á á p̄op̄aa leo,

27 ké ásu Ibiisi gba ḡẽk̄liio yáí.

28 Gb̄é pó ì kp̄ái'o yāa kp̄ái tó. Aà wet̄ā z̄í maa ke ní a òò, i pó e à d̄òò taasid̄ele.

29 Asu to yāv̄aie b̄ò á léuo, sema a zede pó a gb̄é k̄áfi à àik̄e gb̄é pó lé maone.

30 Asu Lua Nis̄ina p̄ò yao, asa aà kua adoaē. A de seela pó Lua k̄ew̄á e wá boḡòz̄í ũ.

31 Asuli íise ní gb̄ēeo. A p̄okūma ní p̄okp̄ēneo ní palaa gb̄āao ní gb̄és̄s̄āo ní p̄ās̄í bui píio tó.

* 4:22 Kls 3.9-10 † 4:24 Daa 1.26 ‡ 4:25 Zkl 8.16

32 Aɔ gbẽke vi ní kɔo. Aɔ kɔ wẽna vi. A sùuuke ní kɔo lá Lua sùuukèánɔwa naa Kilisiwa guu. §

5

Kua gupuai

1 Lá á de Lua né yenzideɔ ũ, à à ɔlesé.

2 Lá Kilisi yewázi à gĩ a wẽnii wá yáí sa'obo pɔ a gĩ ì ke Luae na ũ, à to yeakɔi dɔaaé màa sɔ.*

3 Lá á de Lua gbéɔ ũ, i kũ wà káaluakaa ní dɔe'ii bui píio ní bñikeao ma dɔ á léu bauo.

4 Wisaiyã'oa ní yãdɔsai oao ní faai bèe boao maaánɔo lɔ, sema sáau yá.

5 Aɔ dɔ sáasã ké káaluae ge dɔe'iidee ge bíidee a kpala pɔ bɔ Lua kũ ble ní Kilisioo. Pɔ pɔ gbé lé a bñike gɔ̀ à dii ũ.

6 Asu to gbẽe á sásã ní yãpã giioo. Yá bee taao mé a to Lua pɔkũmabɔɔ a yãdansaɔwa.

7 A baa su à ɔ kúrɔnɔo.

8 A kú yãa gusiau, tiasa naa Diiwa guu á kú gupuai. Aɔ ku gupua gbéɔ ũ,

9 asa gupua ì maa bui píi iné ní yázedeo ní sɔnao.

10 A yá pɔ ì ka Diigu dada.

11 A baa su à ɔ kú ní gusia yãkea pɔ lí káflakenéoo. A bɔ yá beeo kpe weliwe.

12 Baa yá pɔ gbépiɔ ì ke asii guu oaá wiyãe.

13 Tó wà bɔ yá kpe gupuai, wĩ a sáasã dɔ,

14 asa pɔ pɔ bɔ gupuai gɔ̀ gupua pɔ ũe. A yáí tò wĩ me:

I'ona vu fele bɔ geɔ guu,

§ 4:32 Kls 3.13 * 5:2 Bɔa 29.18

Kilisi i gupune.

¹⁵ Aò á taa'oze dõ maamaa. Asu àò de sòũo ùo, sema ãnãnao.

¹⁶ Ali yá pò Lua a zebòé ke,† asa gɔɔe beeo maao.

¹⁷ Ayãmeto ásu àò sòũo, àò dõ lá Dii pœã de.

¹⁸ Asu àò kú ñ wēdekeao, ì lalasizimáe. A to Lua Nisina paewá,

¹⁹ í faaibo ñ kõo ñ soũo ñ Lua táasileao ñ le pò Lua Nisínapi ì daéo. A lesi, í Dii táasile á sã guu,

²⁰ ío Mae Lua sáaukpa gɔɔpii yápii guu ñ wá Dii Yesu Kilisi tóo.‡

²¹ A misiilekõe Kilisi vĩa pò á vĩ yái.

Gõe kua ñ a nao

²² Nɔɔo, á baade lí misiile a zãe lá i ke Diiewa. §

²³ Asa gõe mé nɔe mi ù, lá Kilisi de a gálide pò de a me ùo mi ù an Suabana ùwa.

²⁴ Lá gálidepò ì misiile Kilisie, màa sã nɔe baade lí misiile a zãe yápii guu.

²⁵ Gõe sã, á baade lío ye a nazi, lá Kilisi ye a gálidezi à gĩ a wēnii ñ yáíwa.*

²⁶ A ñ gbãsí wòlo da'ilekea guu ñ yá pò aa òo, ã aa gòè aà pò ù,

²⁷ ké à ñ kpán'aeké ñ gawio tèbatebasai, yuunkasai, sãasai, gbãsisai, tàaesai.

²⁸ Màa à kù gõe baade àò ye a nazi lá azia mewá. Gbé pò ye a nazi ye aziai.

²⁹ Gbēe lío za azia meuo. I ble kpawà, ì laaidowà, lá Kilisi ì ke a gálideɔnewa,

³⁰ ké wá de aà meguo ù yái.

† 5:16 Kls 4.5   ‡ 5:20 Kls 3.16-17   § 5:22 Kls 3.18, 1Pie 3.1

* 5:25 Kls 3.19, 1Pie 3.7

31 Ayãmeto gõε ì go a de ní a daowa, ì na a nawa, aai gõ lán sàwakula ní gbalaowa.†

32 Yá gbia ulea yápi guu, mé má è a de Kilisi ní a gálide ɔ yá ũ.

33 N beeo a de á yá ũ sõ. A baade líɔ ye a nazi lá aziawa. Nɔε sõ aali a zá yáda.

6

Néɔ ní zɔɔ

1 Néɔ, naa Diiwa guu àli á de ní á dao yãma, asa bee mé maa.*

2-3 Ali á de ní á dao kpela, ké àò aafia, í gẽgẽ dúniau. Yá pó Lua díle ní legbẽao séian we.†

4 Maeɔ sõ ásuli á néɔ pɔ fẽo.‡ Ali ní toto, ìli ledamá Dii gbéɔ negwaa ũ.

5 Zɔɔ, àli á dúnia la diiɔ yãma ní nòsemendoo ní víao ní lualuo, lá Kilisi ále keèwa.

6 Asuli zì ɔkunweiiana kenéo. Ali Lua pɔeã ke ní nòsepuaɔ Kilisi zɔɔ ũ.

7 Ali zíkε ní áiao, lá Dii ále keèwa, i ke gbɛnazina no.

8 Aɔ dõ ké Dii a baade maakεa fiaboè, zɔ ge wéε.§

9 Diiɔ sõ àli kené màa lo.* A yãpási'oané tó. Aɔ dõ ké ampio ní ápio píi, á Dii ku musu, ìli gbèe zãboo.

Gõkeɔ pó Lua kpàwáɔ

10 Yá pó gòn ke: Aɔ gbãa naa Diiwa guu ní aà iko gbãa zɔɔo.

11 A gõkeɔ pó Lua kpàwáɔ da píi, ké à e ze gíugiü, í Ibiisi dɔfõ.

---

† 5:31 Daa 2.24 * 6:1 Kls 3.20 † 6:2-3 Bɔa 20.12 ‡ 6:4 Kls 3.21 § 6:8 Kls 3.22-25 * 6:9 Kls 4.1

12 Asa i ke gbēnazinao wáε dēekańnoo, sema nisín vāi pó kú musuo. Aa de dúniaε bee gusia kiblenao ũ ní ní mideo ní ní ikodeo.

13 Ayāmeto ào gōkeboɓio kūa pii, ké à f̄o ze gi goo vāi z̄í, í gō zea giūgiū apii ke láaa gbεa.

14 Ao zea gbāa, í s̄iana do ápi asana ũ, í yázede da m̀ò ula ũ.†

15 A kea na ní Luao baokpaa āia kpa kyale ũ,‡

16 Ío luanaaikεa kūa s̀engbao ũ goopii, ké à f̄o zez̄o Setāu kagbaone pii.

17 A suabaa si kpa m̀ò f̀ua ũ,§ Ío Lua yá pó de àà Nisina f̄enda ũ kūa.

18 Alio wabike goopii, Ío Lua donle gbεa yápii guu ní àà Nisina doaaaéo. Ali a it̄ke ní mena z̄oo, Ío wabike Lua gb̄eone pii.

19 A wabikεmεε s̄o, ké tó máε yā'o, Lua ma gba lé mà a bao asii oné s̀oodeedesai.

20 Baonapi yái má de koo pó wa dàkpεu ũ. Ao wabikεmεε mà kpa s̀oodeedesai, lá à k̀ù mà owa.

Lezaama

21 Wá gb̄edo yenzide Tisiki, Dii z̄ikennáaide, a ma yá̄o pii baokpaé, ké à e ào ma kua d̄o.

22 Ma àà z̄iwá, ké àà wá kua oéε, á ǹoεe i níni.*

23 Mae Lua ní Dii Yesu Kilisio wá gb̄ēo gba aafia, aa ní yeak̄si káfiné ní ní Lua náai pó aale keo.

24 Lua gb̄εkeke gb̄é pó ye wá Dii Yesu Kilisizi láasaione mp̄ii.

---

† 6:14 Isa 11.5, 59.17   ‡ 6:15 Isa 52.7   § 6:17 Isa 59.17   * 6:22 Kls 4.7-8

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9